

گزارش کارورزی ۵ و ۶ (۳)

استاد راهنما:

جناب آقای قلیچ خانی

: راهنما معلم

جناب آقای جعفری و جناب آقای خلج

کارورز:

محمد مهدی مقیسه

شماره دانشجویی:

۹۲۲۱۴۳۶۰۱۳

رشته:

ابتدایی آموزش گرایش تربیتی علوم

آیت الله طالقانی قم) پردیس (فرهنگیان دانشگاه

تشکر و ستایش

سپاس و ستایش بیکران خدای را که سرچشمه علوم و مخزن کل اسرار است و سپاس خدایی را که علم و دانش را عاملی برای برتری انسان بر انسا نه‌ای دیگر قرار داد و سلام و درود فراوان بر خاتم پیامبر ان که منبع علم و دانش است.

خدای منان را شاکرم که بر من منت نهاد تا بتوانم تحت نظر اساتید ارزشمند و گرانقدر در راه کسب علم و دانش گام بردارم.

بسی شایسته است از والدینم ، مسئولین دانشگاه ، مدیریت محترم آموزشگاه کارورزی ، معلمان راهنمای گرامی و استاد راهنمایم جناب آقای قلیچ خانی و تشکر نمایم.

با تشکر فراوان

محمد مهدی مقیسه

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۵
فصل اول (گام اول کنش پژوهی)	۶
بخش اول (ویژگی های من)	۷
بخش دوم (موقعیتی که من در آن تدریس می کنم)	۸
بخش سوم (اهداف)	۱۴
فصل دوم (گام دوم کنش پژوهی)	۱۶
طرح شماره ۱	۱۷
طرح شماره ۲	۱۸
طرح شماره ۳	۱۹
روایت روز اول	۲۰
منابع	۲۱

مقدمه

در تعریف آموزش و پرورش باید واژه های آموزش و نیز پرورش را بصورت جداگانه مورد بررسی قرار داد لذا صاحب نظران «آموزش» را کوششی از جانب معلم می دانند که جهت انتقال مطلبی خاص به دانش آموزان صورت می گیرد و «پرورش» شکوفا نمودن استعداد های بالقوه فرد بدون توجه به عوامل طبیعی و اجتماعی هر یک از این اصطلاحات جزء تربیت محسوب می شوند پس «تربیت» را می توان اداره و هدایت جریان ارتقای و رشد بشر به منظور جهت دادنش به سوی کمال بی نهایت دانست که اهداف و غایت هایی را دنبال می کند^۱.

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با هدف بهبود در شیوه های آموزش و پرورش تدوین شد لذا در اولین فرصت برای تربیت نیروی انسانی ماهر و حرفه ای دانشگاه فرهنگیان تاسیس و از سال ۹۱ رسماً کار خود را شروع کرد.

دانشگاه فرهنگیان علاوه بر سرفصل های مصوب خود دوره های کارورزی را جزء واحدهای اختصاصی برای دانشجویان خود در نظر گرفته و به این ترتیب دانشگاه از ابتدای ترم چهارم دانشجویان را برای آماده کردن هر چه بیشتر روانه این دوره ها می کند.

کارورزی فرصتی را بوجود می آورد تا دانشجو معلم با فرصت ها و موانع موجود در مدارس آشنا شده و خود را برای مواجهه با آنها آماده نماید و تمرین معلمی نماید.

با عنایات خداوند متعال امید است در راستای اعتلای هرچه بیشتر نظام تعلیم و تربیت کشورم گام و موثری برداشته و سبب پیشرفت و توسعه روز افزون آن شوم.

^۱- اصول و مبانی تربیت، حسن ملکی، نشر سعادت، صفحه ۱۹

فصل اول

گام اول کنش پژوهی

بخش اول: ویژگی های من

ویژگی هایی که من در خودم احساس می کنم و اکثر دوستان نیز آن را تایید کرده اند، شامل وقت شناس بودن، منظم و مقررانی بودن، عادل بودن، تا حدی قدرت مدیریت داشتن، آینده نگری و رابطه اجتماعی متعادل می باشد در مقابل این رفتارها که رفتارهایی مثبت هستند، رفتارهایی منفی نیز دارم که شامل عدم بخشندگی و دست و دل باز بودن، منفی نگر، تا حدی کم حوصله بودن که این رفتارها را نیز دوستان خصوصا هم خوابگاهی هایمان تایید کرده اند و من نیز آنها را قبول دارم. و سعی در به حداقل رساندن این ویژگی ها دارم.

اما اگر بخواهم تاثیر رفتارهای فوق را در رشد ویژگی های حرفه ای معلمی مطرح کنم، به جرأت می توانم بگویم که وقت شناسی من باعث شد که همه طرح های کارورزی را به موقع انجام داده و همچنین همیشه سر موقع در کلاس های کارورزی حاضر شوم که این نیز به نوبه خود باعث شده بود که معلم راهنما با اطمینان کامل کلاس را در اختیار من قرار دهند همچنین رابطه اجتماعی متعادل من باعث شد که در طول کارورزی ۱ و ۲ و کارورزی ۳ رابطه خوبی با معلمین و کارکنان و همچنین شاگردان داشته باشم که به عقیده من مهم ترین رکن موفقیت در عرصه معلمی وجود رابطه اجتماعی قوی با معلمان و مدیران و رابطه عاطفی با شاگردان می باشد، همچنین این رفتار من موجب شد که من به جای اینکه پیش استاد مودب باشم بتوانم به راحتی سوالات و مشکلات خود را با استاد راهنما در میان بگذارم که حمایت گرم استاد راهنما و معلم از من دانشجو معلم در مدرسه موجب افزایش اعتماد به نفس من در اجرای طرح ها و تدریس ها شد، در مقابل همه این ویژگی ها با توجه به این که من رابطه اجتماعی خوبی داشتم اما در افکار درونی خود نسبت به افراد منفی نگر بودم که بعد از اولین تجربه کارورزی و روبرو شدن با تعامل و برخورد گرم و پر محبت کارکنان آن مدرسه سعی در رفع این رفتار خود شده و بعد از گذراندن چند ترم در دانشگاه و سه کارورزی در مدارس این زمینه توانستم رفتار خود را تا حدودی اصلاح نموده و با دید مثبت نسبت به اطرافیانم در عرصه معلمی قدم بگذارم. اما عقایدی که من به عنوان معلم طی تجارب کارورزی کسب کرده ام و خود نیز همه آنها را در خود پرورش کرده ام به شرح زیر می باشد:

- معلم بایستی تدریسی متنوع در طول سال تحصیلی داشته باشد.
- هیچ موقع تنبیه کردن رفتار شاگردان را اصلاح نمی کند، اگر معلمی ابزار اصلاحش تنبیه است بزرگترین ایراد در خود معلم است که در اولین برخوردش با شاگردان نتوانسته قدرت مدیریت داشته باشد.
- معلم زمانی اعمال و رفتارش بر شاگردان تاثیر خواهد گذاشت که رابطه عاطفی و در عین حال متعادل با شاگردانش داشته باشد.

➤ از جمله روش های تعلیم و تربیت شاگردان در زمینه های اخلاقی استفاده از روش غیر مستقیم مانند داستان گویی در مورد اخلاقیات و پرهیز از هر گونه پند و نصیحت می باشد.

موقعیتی که من در آن تدریس می کنم

محیط فیزیکی مدرسه : از جمله عوامل موثر بر یادگیری است که باید مورد توجه قرار گیرد زیرا که محیط غنی می تواند در رشد شناختی کودکان تاثیر بسزایی داشته باشد او مواردی که در مورد محیط فیزیکی باید مورد توجه قرار گیرد رنگ کلاس ها، محل نصب وایت بورد، نحوه چینش نیمکت ها، بهداشت محیط آموزشی و... همه ی این عوامل دست به دست هم می دهند تا دانش آموزان در ساعاتی که در مدرسه اند از یادگیری لذت برده و خسته و خمود نشوند .

موقعیت جغرافیایی : دبستان فضیلت ۱ از مدارس مجهز شهری قم واقع در آزادگان می باشد.

مساحت ها : مساحت قسمت آموزشی مدرسه ۱۶۸۶ متر مربع می باشد که در دو طبقه ساخته شده است و مدرسه از جهت امکانات رایانه ای مجهز به اینترنت، ویدیو پروژکتور می باشد.

مسیر مدرسه و زمین بازی، حیاط مدرسه و امکانات ورزشی : مدرسه در داخل کوچه ای که رفت و آمد آن به علت مسدود بودن خیابان اصلی زیاد است، واقع شده است که باید برای رفت و آمد دانش آموزان تدابیری را اندیشید. که مدیر مدرسه با هماهنگی های لازم سرویس ایام و ذهاب برای دانش آموزان گرفتن، حیاط مدرسه به چند قسمت تقسیم شده است، قسمتی از حیاط مدرسه به زمین فوتبال اختصاص داده شده یک قسمت هم برای صف صبحگاهی دانش آموزان و بخشی برای سرویس های بهداشتی و یک قسمت از حیاط هم به محل پارک وسایل نقلیه مدرسه اختصاص داده شده، کف حیاط با آسفالت پوشش یافته و فضای سبزی در حیاط مدرسه وجود ندارد.

ساختمان آموزش : ساختمان مدرسه ۲ طبقه می باشد. سیستم گرمایشی آن از نوع گرمایش مرکزی (شوفاژ) می باشد.

کلاس ها : مطلوب نمودن فضای آموزشی، آرایش میز و نیمکت از جمله عوامل تاثیر گذار بر امر تعلیم و تربیت است. لئونارد کلارک (leonard clark ۱۹۸۶) می گوید: اگر بتوانید کلاس درس را به گونه ای

سازمان دهید که جالب توجه باشد و دانش آموزان به راحتی بتوانند در آن فعالیت کنند چنین کلاسی به مراتب بیشتر از کلاس سنتی به موفقیت می انجامد^۲.

نور : نور کلاس از طریق دو پنجره و ۴ عدد لامپ مهتابی بزرگ تامین می شود.

تهویه : کلاس دارای تهویه نمی باشد ولی گردش هوا به خوبی در کلاس صورت میگیرد (به خاطر داشتن دو پنجره در کلاس)

حرارت کلاس : توسط دو عدد رادیاتور تامین می شود.

کلاس ۳۰ نفر است و برای هر دو نفر یک تخت در نظر گرفته شده است و صندلی و نیمکت ها متناسب با قد و سن دانش آموزان میباشد. کلاس تابلوی اعلانات ندارد و کتابخانه کلاس، کنار میز معلم در گوشه کلاس میباشد پنجره های کلاس دارای پرده میباشند و نقشه و وایت برد هم در کلاس موجود می باشد. سطح دیوارهای کلاس رنگ آمیزی شده میباشد.

تعداد کلاسها و تعداد دانش آموزان :

تعداد کلاسها	کلاسها
۴	اول دبستان
۲	دوم دبستان
۳	سوم دبستان

کتابخانه :

در مدرسه فضیلت ۱ کتابخانه به صورت مستقل وجود ندارد (سیستم کتابخانه مدرسه به صورت غیر مستقل است) یعنی هر کلاس برای خود کتابخانه جداگانه دارد که شامل انواع کتابها میباشد. {اعم از کتب آموزشی، درسی، کودکانه و... می باشد} و بخش اعظم کتاب های کتابخانه را کتب داستان های کودکانه تشکیل می دهند، کتابخانه دارای سه قفسه می باشد.

^۲-مجله مدیریت در آموزش و پرورش-مقاله تدارک محیط یادگیری و مدیریت آن-امان ا... صفوی-شماره مسلسل ۲ صفحه ۲۸

نمازخانه :

نمازخانه این مدرسه در طبقه اول ساختمان آموزشی قرار دارد، و اکثر مراسم مدرسه در این مکان انجام می شود نمازخانه مدرسه دارای محراب می باشد و مهر و تسبیح هم برای نمازگذاران در نمازخانه قرار داده شده است.

آزمایشگاه :

مدرسه دارای یک آزمایشگاه می باشد که در طبقه سوم ساختمان آموزشی قرار دارد و وسایل آزمایشگاه در قفسه های جداگانه قرار داده شده اند در کل آزمایشگاه امکانات نسبتاً خوبی دارد از جمله آهن ربا، عدسی، میکروسکوپ و... آزمایشگاه متصدی ندارد، و معلمان هر کلاس متناسب با نیاز از آن استفاده می کنند (مخصوصاً در درس علوم).

وضعیت راهروها و پله ها :

برای رفتن به طبقات دوم و سوم از پله ها استفاده می شود راهروهای مدرسه از وضعیت خوبی برخوردارند در طبقه اول و در سمت راست پله ها بوفه مدرسه قرار دارد. نورگیری پله ها توسط پنجره که در پاگرد هر پله قرار دارد تامین میشود. (آفتاب گیر هستند) راه پله های مدرسه تنگ نیستند و از شیب مناسبی برخوردار است، شیب اول دارای ۱۲ پله و شیب دوم (بعد از پاگرد) ۸ پله دارد...

تجهیزات و امکانات ایمنی مدرسه ، شرایط بهداشتی :

آموزشگاه دارای کپسول های آتش نشانی می باشد و جعبه کمک های اولیه به منظور انجام اقدامات اولیه پزشکی وجود دارد - بهداشت توالت ها به خوبی رعایت می شود و از یک تهویه (هواکش) برخوردار است.

ورزش :

از نظر امکانات ورزشی، آموزشگاه فقط یک زمین فوتبال دارد که در حیاط مدرسه قرار دارد و امکانات مدرسه شامل توپ و مربی ورزش می باشد. و دانش آموزان با توجه به فضای مدرسه از دیگر رشته های ورزشی مثل والیبال و بسکتبال محرومند.

وظایف و مسئولیت های مدیر و معاونان

مدیر مدرسه مسئولیت انجام امور مدیریتی، رسیدگی به حضور غیاب همکاران و دانش آموزان، رسیدگی به امورات اجرایی و مالی مدرسه قدام به تشکیل شوراها به ویژه شورای معلمان، تشکیل جلسات عمومی اولیای دانش آموزان، کوشش وتلاش مستمر در جهت رعایت موازین اسلامی از سوی کارکنان و دانش آموزان و برخی امورات فوق برنامه ای را برعهده دارد.

معاونان آموزشی هدایت و همکاری با کارکنان آموزشی، پرورشی و اداری در حسن اجرای برنامه ها و وظایف مصوب، فراهم سازی الگوهای روش تدریس، طراحی و برنامه ریزی درسی، آموزشی و پرورشی، ارتقاء فرآیند یاددهی ارتقاء فرآیند یاددهی، برنامه ریزی جهت استفاده از امکانات مدارس تحت پوشش (مانند لوازم سمعی و بصری، رایانه، کارگاه و آزمایشگاه و ...) به صورت یکپارچه به منظور استفاده بهینه از امکانات، اجرای مراسمات صبحگاهی، نظارت بر رفتار دانش آموزان در زنگ های تفریح، انجام و تکمیل فرم های ارزشیابی کارکنان در پایان هر دوره و ایجاد محیطی آموزنده و پرورش دهنده برای شکوفا شدن استعداد های مختلف دانش آموزان متناسب با تفاوت های فردی آنها را بر عهده دارد.

روابط

رابطه مدیر با معلمان: مدیر بسیار فعال بوده و توانایی بسیار خوبی در امورات اداری و مالی جاری در مدرسه دارد. رابطه مدیر مدرسه تمام معلمان بسیار خوبی و صمیمی است و معلمان مشکلات خود را به راحتی با ایشان در میان می گذارند. مدیر سعی در ایجاد رابطه مناسب بین معلمان و کادر آموزشی و نیز رفع تمام مایحتاج رفاهی معلمان و دانش آموزان دارد.

رابطه مدیر با معاونان : مدیر در راستای پیش برد هرچه بهتر امورات آموزشی و اداری رابطه خوب و سازنده ای با معاونان خود دارد.

رابطه مدیر با دانش آموزان: رابطه مدیر با دانش آموزان با وجود دیسپلین های موجود بین مدیر و دانش آموزی بیسار خوب است. و دانش آموزان هنگامی که دچار مشکل می شوند به مدیر مراجعه می کنند بقول خود مدیر با دانش آموزان به گونه ای رابطه برقرار کردم که همیشه حقیقت را به من می گویند.

رابطه مدیر با کارورزان: رابطه مدیر با کارورزها همانند یک معلم گونه است و ایشان برخورد درخور و شایسته ای با کارورزها دارند و راهنمایی های لازم را هم در زمینه های آموزشی و هم در زمینه مدیریت کلاس و مدرسه به کارورزها می دهند مدیر برخی قوانین آموزشی و برخی ضوابط شغل معلمی را که لازمه حضور در مدرسه است. برای ما به تفصیل بیان می کنند و دانشجو معلمان را راهنمایی می نمایند از جمله این قوانین می توان به حضور به موقع، پوشش مناسب، عدم تنبیه بدنی دانش آموزان و...

رابطه بین دانش آموزان با هم و با معلم و کادر آموزشی: دانش آموزان روابط بسیارخوبی با هم داشته و آرامش خوبی در زنگهای تفریح حاکم است و این سبب بوجود آمدن رابطه بسیار خوب و سازنده ای در بین آنها شده است

رابطه معلم با دانش آموزان : معلم سعی دارد همه ی دانش آموزان علی الخصوص دانش آموزان گوشه گیر و منزوی با سوالات چالش برانگیز به درس مشتاق نماید همچنین گروه بندی و انجام کارهای گروهی برای بالا بردن روحیه تعاون و همکاری جزء لاینفک کلاس است. معلم با دانش آموزان روابط صمیمی دارد و تمام حالات روحی و روانی دانش آموزان را می شناسد معلم تمام تلاش خود را برای جلب توجه دانش آموزان انجام می دهد مانند بازی در زنگ ورزش، محبت کردن، نظارت مهربانانه و... یادگیری مشارکتی یک روش تدریس موفق در گروه های کوچک و جزء راهبردهای آموزش تعاملی است. در این روش، در هر یک از گروه ها، دانش آموزان با توانایی های متفاوت و با استفاده از فعالیت های یادگیری گوناگون درک خود را نسبت به موضوع درسی بالا می برند. هر یک از اعضای گروه، نه تنها مسئول یادگیری آن چیزی است که تدریس شده است بلکه مسئول کمک به یادگیری سایر اعضای گروه خود نیز هست تا بدین ترتیب فضایی از پیشرفت تحصیلی ایجاد شود.^۳

ارتباط اولیا با مدرسه: واتسون و همکاران (۱۹۶۸) در تحقیقات خود ارتباط مستقیمی بین میزان حمایت و رسیدگی خانواده و موفقیت کودکان مشاهده کرده اند. «تحقیقات دیگر نشان داده است که ۷۵ درصد فرآیند آموزشی در خارج از محیط کلاس درس طی می شود به همین دلیل لازم است اولیا در امر تحصیل فرزندان خود مشارکت داشته باشند.^۴» اولیاء پیگیر وضعیت تحصیلی فرزندانشان می باشند و این از توجه آن ها به فرزندانشان است و ایشان حضور پررنگی در مناسبات و مراسمات مدرسه دارند.

^۳ - شهرتاش فرزانه. مبانی نظری و مهارت های آموزشی. شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی
^۴ -مجله هما-نشریه داخلی پروازی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران-تابستان ۱۳۷۰ صفحه ۴۸

اقدامات و فعالیت ها

فعالیت هایی که مدرسه برای بالا بردن سطح آموزشی و تربیتی مدرسه تدارک دیده است، عبارتند از : انجمن های مدرسه، شورای دانش آموزی، حضور آنها در مراسم صبحگاهی و خواندن و ترجمه قرآن کریم و دعای آغازین و شعار هفته است که دانش آموزان را به طور مستقیم و غیر مستقیم درگیر فعالیت ها می کند.

جو حاکم بر مدرسه و کلاس

جو کلاس مانند جو کلی مدرسه بسیار مناسب و مستعد است که این از زحمات و تلاش های معلم راهنما در ایجاد فضای مناسب نشأت می گیرد. در مورد مسائل آموزشی آموخته های دانش آموزان در حدی که من تصور می کردم نبود ولی با این وجود دانش آموزان مشتاق یادگیری اند و به نحوی در فعالیت های آموزشی و پرورشی کلاس مشارکت دارند کلاسی متشکل از ۵ گروه است ولی تعدادی از دانش آموزان در گروه ها مانع از تدریس و نیز فعالیت سایر دانش آموزان می شوند. گروه بندی برای ایجاد چالش و انگیزه در دانش آموزان بسیار مفید و موثر است. معلم سعی دارد کلاس جوی مثبت و سازنده داشته باشد و به همین منظور معلم قوانینی را به صورت شفاهی بیان می کند که در ایجاد جوی آرام تر بی تاثیر نیست. از جمله این قوانین: نریختن زباله بر روی زمین، جابجا نکردن نیمکتها، دعوا نکردن، ننوشتن دیوار و... است.

در نهایت نحوه ارزشیابی هم به مانند سایر کلاس ها به صورت توصیفی و با روش هایی چون: پرسش کتبی، پرسش شفاهی، آزمون های معلم ساخته و پاسخگویی به مسائل به صورت گروهی و ... صورت می گرفت.^۵

خصوصیات

اولیا مشارکت بسیار خوبی در امر تدریس و هماهنگی با معلم و مدرسه دارند. وضعیت بهداشتی مدرسه مناسب است ولی در برخی مواقع بخصوص در آبخوری ها و سرویس های بهداشتی مشکلاتی دیده می شود که آنها هم با کمی فرهنگ سازی در دانش آموزان قابل حل می باشد. دانش آموزان از خانواده های متوسط و متوسط رو به بالا می باشند. فرهنگ حاکم بر مدرسه فرهنگ شهری است. از خصوصیات دیگر این مدرسه ترک زبان بودن اکثر دانش آموزان آن است برخی از دانش آموزان حتی در پایه های بالاتر هم توانایی صحبت روزمره و محاوره ای فارسی را دارا نمی باشند که این امر پدیده هایی نظیر «خود سانسوری»^۶ و «پایین بودن سطح زبان بیانی و دریافتی»^۷ را در بر دارد که این عوامل مشکلات آموزشی را چند برابر می کند و بهتر است

^۵ صفوی امان ...، روش ها فنون و الگوهای تدریس. سمت

^۶ -روزنامه اطلاعات، چهارشنبه-۱۵مهر ۱۳۷۷-شماره ۲۱۴۵۵-صفحه ۶

^۷ -تحقیق: بررسی توانایی کودکان غیر فارسی زبان در بدو ورود به نظام آموزشی «پژوهشگر: دکتر پریوخ دادستان-ناظر دکتر مریم سیف نراقی

که از معلمان بومی در این مدرسه استفاده شود و نیز اولیا در استفاده از برنامه های صدا سیما توجه شوند و همچنین باید از سبک یادگیری مستقیم با تکیه بیشتر بر مرحله مجسم از مراحل تدریس استفاده کرد.

ایده ها و اهداف من

شغل معلمی یکی از صعب ترین و در عین حال مقدس ترین شغل هاست. معلم با دانش آموزانی که هر کدام از یک خانواده و قومیتی با فرهنگها، رفتارها، استعدادها و توان یادگیری متفاوت اند سر و کار دارد. معلم در کنار کار تدریس باید کارهای مختلف زیادی را نیز انجام دهد نظیر مدیریت جو کلاس و زمان، مطالعه، ثبت پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و...

کار معلم فقط داشتن یک شغل نیست زیرا او با روح، فکر و ذهن انسانها در ارتباط است. معلم باید مسائل و مشکلات مالی، خانوادگی، عاطفی و... خود را کاملاً کنار گذاشته و با ظاهر و روحیه ای مناسب وارد کلاس درس شود. او نباید اجازه دهد این موارد روی کیفیت کار او در کلاس تاثیر منفی بگذارد.

یک ویژگی مهم و بنیادی معلم، به روز بودن و کسب توانایی در زمینه استفاده از تکنولوژی ها و ابزار های آموزشی است. معلم باید با آخرین متدهای آموزشی و تربیتی آشنا بوده و در حد توان، آن ها را بکار گیرد و تاکید زیادی بر کاربردی بودن آموزش خود داشته باشد.

در نتیجه تجاربی که در طول دوره های کارورزی بدست آوردم، ساختارهای زیر در مدارس مبتلا به کمبود و کیفیت پایین است و نیازمند توجه بیشتر می باشد:

الف - متأسفانه اکثریت مدارس ما فاقد کمترین امکانات برای اجرای روش تدریس های جدید می باشد.

ب - برخی از معلمان به جای توجه به جنبه های خلاق تفکر کودکان همچنان اصرار بر شیوه های سنتی آموزش دارند و حتی در برابر تغییرات کتابهای درسی و روشهای آن مقاومت می کنند.

اما ایده هایی برای رفع مشکلات در این زمینه می توان ارائه داد:

الف - در هر مدرسه در صورت کمبود امکانات، حداقل یک کلاس با امکانات کافی (کامپیوتر، پروژکتور و وسایل کمک آموزشی) برای کل دانش آموزان اختصاص داده شود که با وجود پروژکتور مکان مناسب برای تشکیل چنین کلاسی وجود ندارد.

ب - توجه بیشتر به دروسی نظیر ورزش و هنر زیرا آموزش و پرورش فقط آموختن ضرب و تقسیم نیست.^۸

ج - معلمان باید از شیوه های نوین آموزشی در کلاس استفاده کنند. آموزش کاربردی مباحث یکی از این شیوه هاست. که برای این امر باید کلاس های ضمن خدمت برای دبیران تشکیل شود.

^۸ - حسن صمدیان روش تدریس در کلاسهای چند پایه ، صفحه ۳۷

تعیین اهداف

هدف از مطالعه عملکرد حرفه ای خود شناخت نقاط ضعف و قوت و استفاده از راهنمایی های معلم راهنما و استاد محترم در راستای بهبود نقاط قوت و کاهش نقاط ضعف در دانشجو معلم است. توصیه های استاد راهنما قبل از اجرای طرح و نیز باز خورد های ایشان و توصیه ها و توضیحات معلم راهنما به صورت شفاهی و کتبی در قبل و بعد از تدریس می تواند راهگشای خوبی برای موفقیت هرچه بیشتر بنده در معلمی و تدریس باشد. البته خود بنده نیز بهتر از هر شخص دیگری نسبت به خود و نقاط ضعف و قوت آگاهی دارم و این نیز می تواند در کار تدریس موثر باشد و بنده اشکالاتم را برطرف نمایم.

فصل دوم

گام دوم کنش پژوهی طرح های آموزشی

مشخصات			طرح آموزشی یک
نام مدرسه: فضیلت ۱			پایه: اول
آقای جعفری			موضوع: ریاضی
محتوا (مفاهیم / مهارتها به تفکیک): آشنایی دانش آموزان با نماد عدد پنج و صفر و مفهوم تقارن			معلم راهنما: جناب
پیامد یادگیری: فراگیران بتوانند در پایان درس			زمان: ۳۰ دقیقه
۱- نماد عدد پنج را بنویسند.			
۲- نماد عدد صفر را بنویسند.			
۳- مفهوم تقارن را درک کنند.			
مرحله	شرح تکلیف یادگیری / تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد / منابع یادگیری
برقراری ارتباط	با استفاده از علائم و اشکالی که در کتاب وجود دارد نماد عدد پنج و صفر را نشان می دهیم البته با انگشتان دست هم میتوان این کار را انجام داد. قبل از انجام این کار به مرور نماد یک و دو و سه و چهار می پردازیم.	۶ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظر ها و حس کنجکاوی فراگیران		
تحلیل و تفسیر	توجه به نظرات فراگیران و تشویق آنها باعث ایجاد انگیزه در آنها شده و این باعث پیشبرد فرایند تدریس می شود		
به تجربه گذاشتن	به دانش آموزان چگونگی نوشتن عدد پنج و صفر را نشان می دهیم، مرحله به مرحله نماد ها را می کشیم.	۳ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به تمام دانش آموزان در نقاط مختلف کلاس امری بسیار مهم و حائز اهمیت است.		
تحلیل و تفسیر	در این مرحله توجه به نظرات فراگیران اهمیت بسیار زیادی دارد، چون توجه به تجربیات و پیش دانسته های فراگیران نقطه شروع خوبی برای به نتیجه رسیدن این فرایند است.		
به کار بستن	استفاده از مداد و یا با استفاده از کاغذ شکل های گوناگون درست میکنیم و با آن شکل ها نماد عدد پنج و صفر را نشان می دهیم	۵ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظرات دانش آموزان به هدایت آنها به سمت هدف مورد نظر توسط معلم		
تحلیل و تفسیر	به خاطر حل مسائل کتاب و انجام کار عملی مرتبط، در این مرحله ارتباط قوی بین مطالب تئوری و عملی صورت می گیرد.		
به اشتراک گذاشتن	نوشتن عدد پنج و صفر توسط خود دانش آموزان ، هم چنین مفهوم تقارن با استفاده از نگ آمیزی شکل ها درک کنند.	۳ دقیقه	کتاب درسی / تجربیات فراگیران
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	انعطاف و تقویت لفظی در برابر بیان ایده های فراگیران، از سوی معلم ، منجر به ترکیب دانش پیشین و جدید می شود		
تحلیل و تفسیر	در این بخش تعامل و همکاری بین فراگیران بیشتر شده و انگیزه برای یادگیری افزایش می یابد و فراگیران از هم تاثیر می پذیرند.		
انتقال به موقعیت جدید	می توانیم مبحث جمع و تفریق را در اینجا اشاره کنیم	۳ دقیقه	
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به ارتباط دادن مفاهیم به مسائل زندگی		
تحلیل و تفسیر	متوجه سازی به موقعیت در دسترس باعث می شود فراگیر نماد عدد پنج و صفر را بیشتر شناسایی کند. براساس نظریه ساختن گرایی باید همیشه بین دانسته های فراگیران و زندگی واقعی ارتباط برقرار شود تا باعث هر چه بیشتر تثبیت شدن یادگیری شود.		
سنجش آموخته ها	حل کردن بخشی از تمرینات کتاب توسط فراگیران/ ارائه چک لیست از عملکرد فراگیران و ثبت در پوشه کار.	۱۰ دقیقه	چک لیست تهیه شده/تجارب معلم راهنما
تحلیل و تفسیر	توجه به ابعاد شناختی- هوش هیجانی و پر کردن چک لیست رفتاری فراگیران با عث جهت دادن به استعداد و علایق فراگیران می شود.		

مشخصات			طرح آموزشی دو
نام مدرسه: فضیلت ۱			پایه: دوم
معلم راهنما: جناب آقای خلیج			موضوع: فارسی بخوانیم درس هنر
			زمان: ۳۰ دقیقه
محتوا (مفاهیم / مهارت‌ها به تفکیک): آشنایی دانش آموزان با هنر و هنرمند			
پیامد یادگیری: فراگیران بتوانند در پایان درس			
۱- با مفهوم هنر آشنا بشوند			
۲- کارهای هنری چیست و انواع آن			
۳- انجام یک کار هنری			
مراحل	شرح تکلیف یادگیری / تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد / منابع یادگیری
برقراری ارتباط	با استفاده از اشکالی که در کتاب وجود دارد با کارهای هنری آشنا شوند ابتدا درس گذشته رو از نظر قواعدیکه دانش آموزان یاد گرفتند مرور می کنیم	۶ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظر ها و حس کنجکاوی فراگیران		
تحلیل و تفسیر	توجه به نظرات فراگیران و تشویق آنها باعث ایجاد انگیزه در آنها شده و این باعث پیشبرد فرایند تدریس می شود		
به تجربه گذاشتن	معلم از روی متن میخواند	۳ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به تمام دانش آموزان در نقاط مختلف کلاس امری بسیار مهم و حائز اهمیت است.		
تحلیل و تفسیر	در این مرحله توجه به نظرات فراگیران اهمیت بسیار زیادی دارد، چون توجه به تجربیات و پیش دانسته های فراگیران نقطه شروع خوبی برای به نتیجه رسیدن این فرایند است.		
به کار بستن	از دانش آموزان میخواهیم که یک کار هنری انجام بدهند	۵ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظرات دانش آموزان به هدایت آنها به سمت هدف مورد نظر توسط معلم		
تحلیل و تفسیر	به خاطر حل مسائل کتاب و انجام کار عملی مرتبط، در این مرحله ارتباط قوی بین مطالب تئوری و عملی صورت می گیرد.		
به اشتراک گذاشتن	متن درس را دانشش آموزان بخوانند	۳ دقیقه	کتاب درسی / تجربیات فراگیران
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	انعطاف و تقویت لفظی در برابر بیان ایده های فراگیران، از سوی معلم، منجر به ترکیب دانش پیشین و جدید می شود		
تحلیل و تفسیر	در این بخش تعامل و همکاری بین فراگیران بیشتر شده و انگیزه برای یادگیری افزایش می یابد و فراگیران از هم تاثیر می پذیرند.		
انتقال به موقعیت جدید	می توانیم مبحث قواعد را در اینجا اشاره کنیم	۳ دقیقه	
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به ارتباط دادن مفاهیم به مسائل زندگی		
تحلیل و تفسیر	متوجه سازی به موقعیت در دسترس باعث می شود فراگیر کارهای هنری را بیشتر شناسایی کند. براسا س نظریه ساختن گرایی باید همیشه بین دانسته های فراگیران و زندگی واقعی ارتباط برقرار شود تا باعث هر چه بیشتر تثبیت شدن یادگیری شود.		
سنجش آموخته ها	حل کردن بخشی از تمرینات کتاب توسط فراگیران/ ارائه چک لیست از عملکرد فراگیران و ثبت در پوشه کار.	۱۰ دقیقه	چک لیست تهیه شده/تجارب معلم راهنما
تحلیل و تفسیر	توجه به ابعاد شناختی- هوش هیجانی و پر کردن چک لیست رفتاری فراگیران با عث جهت دادن به استعداد و علایق فراگیران می شود.		

مشخصات			طرح آموزشی سه
نام مدرسه: فضیلت ۱			پایه: دوم
آقای خلج			موضوع: ریاضی
زمان: ۳۰ دقیقه			معلم راهنما: جناب
محتوا (مفاهیم / مهارتها به تفکیک): آشنایی دانش آموزان با اندازه گیری طول			
پیامد یادگیری: فراگیران بتوانند در پایان درس			
۱- طول یک شی را با اشیای دیگر اندازه گیری کنند			
مراحل	شرح تکلیف یادگیری / تکلیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد / منابع یادگیری
برقراری ارتباط	ابتدا به مرور درس گذشته می پردازیم و سپس مفهوم طول را به دانش آموزان توضیح میدهیم	۶ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظر ها و حس کنجکاوای فراگیران		
تحلیل و تفسیر	توجه به نظرات فراگیران و تشویق آنها باعث ایجاد انگیزه در آنها شده و این باعث پیشبرد فرایند تدریس می شود		
به تجربه گذاشتن	به دانش آموزان چگونگی اندازه گیری طول را میگوئیم	۳ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به تمام دانش آموزان در نقاط مختلف کلاس امری بسیار مهم و حائز اهمیت است.		
تحلیل و تفسیر	در این مرحله توجه به نظرات فراگیران اهمیت بسیار زیادی دارد، چون توجه به تجربیات و پیش دانسته های فراگیران نقطه شروع خوبی برای به نتیجه رسیدن این فرایند است.		
به کار بستن	استفاده از مداد برای اندازه گیری طول توسط معلم یا اشیای دیگر	۵ دقیقه	کتاب درسی
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به نظرات دانش آموزان به هدایت آنها به سمت هدف مورد نظر توسط معلم		
تحلیل و تفسیر	به خاطر حل مسائل کتاب و انجام کار عملی مرتبط، در این مرحله ارتباط قوی بین مطالب تئوری و عملی صورت می گیرد.		
به اشتراک گذاشتن	دانش آموزان به اندازه گیری طول توسط اشیای می پردازند	۳ دقیقه	کتاب درسی / تجربیات فراگیران
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	انعطاف و تقویت لفظی در برابر بیان ایده های فراگیران، از سوی معلم، منجر به ترکیب دانش پیشین و جدید می شود		
تحلیل و تفسیر	در این بخش تعامل و همکاری بین فراگیران بیشتر شده و انگیزه برای یادگیری افزایش می یابد و فراگیران از هم تأثیر می پذیرند.		
انتقال به موقعیت جدید	می توانیم مبحث اندازه گیری طول را توسط خط کش را در اینجا اشاره کنیم	۳ دقیقه	
فرایند هدایت و ارائه بازخورد	توجه به ارتباط دادن مفاهیم به مسائل زندگی		
تحلیل و تفسیر	متوجه سازی به موقعیت در دسترس باعث می شود فراگیران اندازه گیری طول را بیشتر شناسایی کند. براساس نظریه ساختن گرایی باید همیشه بین دانسته های فراگیران و زندگی واقعی ارتباط برقرار شود تا باعث هر چه بیشتر تثبیت شدن یادگیری شود.		
سنجش آموخته ها	حل کردن بخشی از تمرینات کتاب توسط فراگیران/ ارائه چک لیست از عملکرد فراگیران و ثبت در پوشه کار.	۱۰ دقیقه	چک لیست تهیه شده/تجارب معلم راهنما
تحلیل و تفسیر	توجه به ابعاد شناختی- هوش هیجانی و پر کردن چک لیست رفتاری فراگیران با عث جهت دادن به استعداد و علائق فراگیران می شود.		

روایت روز اول کارورزی:

ساعت ۷ صبح روز شنبه اول آبان بود که از خواب بیدار شدم و صبحانه را میل کردم و بعد از صرف صبحانه پیاده به طرف مدرسه راه افتادم. در طول مسیر دانش آموزان را دیدم که با شوق زیاد به طرف مدرسه در حال حرکت هستند.

در ورود به مدرسه دانش آموزان را دیدم که صف های منظمی تشکیل داده بودند تا مراسم صبحگاهی با حضور مدیر مدرسه آغاز شود. بعد از داخل شدن به اتاق مدیر آن جا منتظر بودیم که مدیر بیاید و با ایشان آشنا شویم آقای حق گو مدیر مدرسه فضیلت بسیار انسان مودب و با کمالات زیادی بودند ، بعد از معرفی ، ایشان بنده را به کلاس اول آقای جعفری فرستادند. ناگفته نماند که زنگ اول آقای جعفری حضور نداشتند و کلاس به بنده واگذار شد و اولین تجربه با بچه های کلاس اول ابتدایی را تجربه کردم. زنگ دوم آقای جعفری تشریف آوردند و به تدریس نشانه آ پرداختند و بعد از آن بچه ها بقیه ی زنگ ها را به سرمشقی که آقای جعفری داده بود را انجام می دادند . در طول این زنگ ها که دانش آموزان مشغول نوشتن بودند بنده با ایشان در باره ی تدریس کتب کلاس اول صحبت می کردم که ایشان بیشترین تاکید به خوش خط شدن دانش آموزان بود.

منابع

- ۱- اصول و مبانی تربیت، حسن ملکی، نشر سعادت، صفحه ۱۹
- ۲- مجله مدیریت در آموزش و پرورش-مقاله تدارک محیط یادگیری و مدیریت آن-امان ... صفوی-شماره مسلسل ۲ صفحه ۲۸
- ۳- شهرتاش فرزانه. مبانی نظری و مهارت های آموزشی. شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی
- ۴- مجله هما-نشریه داخلی پروازی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران-تابستان ۱۳۷۰ صفحه ۴۸
- ۵- صفوی امان ...، روش ها فنون و الگوهای تدریس. سمت
- ۶- روزنامه اطلاعات، چهارشنبه-۱۵ مهر ۱۳۷۷-شماره ۲۱۴۵۵- ۱ صفحه ۶
- ۷- تحقیق: بررسی توانایی کودکان غیر فارسی زبان در بدو ورود به نظام آموزشی «پژوهشگر: دکتر پریوخ دادستان-ناظر دکتر مریم سیف نراقی
- ۸- حسن صمدیان روش تدریس در کلاسهای چند پایه ، ، صفحه ۳۷